

ČESKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE
Oblastní pracoviště
BRNO

Inspekční zpráva

Základní škola Nížkovice 164, okres Vyškov

683 56 Nížkovice 164

Identifikátor školy: 600 125 670

Termín konání orientační inspekce: 13. a 15. červen 2001

Čj.	125 133/2001-11085
Signatura	ol5bu106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Nížkovice je dvojtřídní ZŠ s 1. až 4. ročníkem, která poskytuje vzdělávání v rozsahu 1. stupně ZŠ 29 žákům z Nížkovic a Heršpic. Kooperuje se ZŠ Heršpice. Je zálohovou organizací, bez právní subjektivity a jejím zřizovatelem je obec Nížkovice. Součástí ZŠ je školní družina s jedním oddělením. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitační činnosti, kterou školní inspektor realizoval v předmětech český jazyk a matematika v obou třídách ZŠ. Uváděná zjištění se vztahují k těmto předmětům. Úroveň výuky a její efektivita byly sledovány v oblasti plánování, přípravy a podmínek vzdělávání, organizaci výuky, používaných metod a forem práce, způsobu motivace a hodnocení žáků, vzájemné interakce a komunikace.

Výchovně vzdělávací činnost je plánována a připravována v souladu s uvedeným vzdělávacím programem. Hodinové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů a týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících odpovídají platnému učebnímu plánu. Učitelky mají pro jednotlivé ročníky zpracovány časově tematické plány, které respektují obsahovou náplň výuky danou učebními osnovami. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá daným učebními osnovám a vytváří předpoklady pro kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Sledováním v hospitovaných hodinách a kontrolou záznamů v třídních knihách bylo zjištěno, že uvedené dokumenty se dodržují. Při plánování a přípravě výuky vycházejí učitelé z aktuálního složení tříd a dobré znalosti individuálních schopností žáků. Jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, přihlížejí k doporučení pedagogicko-psychologické poradny. O promyšlené přípravě vyučujících na vlastní výuku svědčí průběh vyučovacích hodin, které byly většinou po odborné a metodické stránce velmi dobře připraveny. Vzdělávací cíle byly reálné, v souladu s probíraným tématem učiva a adekvátní složení žáků ve třídě i jejich možností. V průběhu výuky se dařilo splnit.

Personální podmínky výuky jsou vzhledem k podmínkám školy celkově příznivé. Zabezpečují ji dvě učitelky s dlouholetou pedagogickou praxí. Obě splňují požadavky stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Velmi dobré materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program. Pro výuku žáků jsou k dispozici dvě prostorné a funkčně vybavené třídy a další potřebné pracovní a sociální zázemí pro žáky a personál školy. Školní družina má samostatnou pracovnu. Třídy jsou prostorné, světlé, esteticky upravené a vybavené vhodným školním nábytkem. Prostředí školní budovy je čisté, esteticky upravené, kulturní a pro výuku podnětné. Vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami a didaktickou technikou je standardní, vyhovuje potřebám výchovně vzdělávací práce a plnění cílů vzdělávacího programu. Psychohygienické zásady výuky byly v průběhu sledovaných hodin respektovány. Počet vyučovacích hodin v jednom dni, rozvrh vyučování i délka jednotlivých přestávek jsou v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky o základní škole. V hodinách učitelky vhodně střídaly různé typy činností a zařazovaly relaxační prvky (pohyb, cvičení, zpěv).

Kvalita sledované výuky byla v obou třídách srovnatelná. Organizace výuky ve sledovaných hodinách byla velmi dobrá, použité vyučovací metody a formy práce odpovídaly pedagogickým

zkušenostem vyučujících, jejich invenci a tvořivosti. Náročnější organizace výuky ve třídách se spojenými ročníky byla dobře zvládnuta a vyučovací čas efektivně využit. Hospitované hodiny byly členěny na kratší vyučovací jednotky, které na sebe logicky navazovaly. Střídala se při nich práce žáků pod přímým vedením vyučující v jednom ročníku a samostatná činnost žáků v druhém ročníku téže třídy. Výuka byla zaměřena na opakování a upevňování probraného učiva. Pro podchycení zájmu žáků o předmět byly zařazovány soutěže a didaktické hry, ojedinele skupinová práce. Z pracovní aktivity a chování žáků bylo zřejmé, že jsou na způsob výuky zvyklí. Byly jim předkládány problémové úkoly, které vedly k rozvoji logického myšlení a vyvozování vzájemných souvislostí. Většina z nich dovedla získané poznatky v praktických úkolech správně aplikovat. Kontrola, zdůvodnění a oprava chyb následovala bezprostředně po dokončení úkolu. Názorné pomůcky za účelem snadnějšího pochopení učiva a vyřešení úkolu byly podle potřeby využívány. K efektivnějšímu využití vyučovacího času učitelky využívaly kromě učebnic i pracovní listy. Organizace výuky nabízela všem žákům možnost úspěšného uplatnění. Prospěchově slabším žákům učitelky poskytovaly pomoc hlavně při samostatné práci. Používané metody byly pro žáky zajímavé. Projevovalo se to v jejich aktivním zapojení do výuky. Hlavní náplní hodin bylo nejen opakování a upevňování probraného učiva, ale i rozšíření a utřídění poznatků. V hodinách *českého jazyka* vyučující věnovali náležitou pozornost především procvičování a upevňování mluvnického učiva i praktickému používání pravidel českého pravopisu. Učivo žáci většinou správně interpretovali, získané vědomosti dovedli dobře aplikovat. V hodinách *matematiky* žáci procvičovali základní matematické operace, poznatky aplikovali na slovních úlohách s praktickou tematikou. Žáci měli vytvořen dostatečný prostor pro vlastní iniciativu a činnostní vyučování.

Ve sledovaných hodinách byla vhodně využívána vstupní motivace. Častěji se však vyučujícím dařilo pozitivně motivovat žáky průběžnou motivací a tím vzbudit u většiny z nich zájem o práci. Hodnocení práce proběhlo hned po splnění úkolu, mělo pozitivní formu a žáky pomáhalo motivovat. Na závěrečné zhodnocení práce a shrnutí učiva bylo pamatováno méně, jen v některých hospitovaných hodinách. Ve sledované výuce učitelky respektovaly individuální dispozice žáků a oceňovaly jejich snahu a pokrok, k méně úspěšným žákům přistupovaly citlivě.

Vzhledem k časové náročnosti výuky ve třídách se spojenými ročníky nebyl ve vyučovacích hodinách vytvořen větší časový prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků a výraznější rozvoj jejich komunikativních dovedností. Svým vstřícným a laskavým přístupem k dětem dokázaly učitelky vytvořit příznivou a nestresující pracovní atmosféru založenou na důvěře, porozumění a na vzájemném respektování dohodnutých pravidel. Ve třídách měly přirozenou, nevynucenou autoritu. Jejich verbální i neverbální způsob komunikace se žáky byl velmi dobrý. Žáci se chovali v průběhu inspekce slušně. Prokazovali velmi dobře zvládnuté a zažité základy společenského chování.

Hodnocení kvality vzdělávání

ČŠI celkově hodnotí kvalitu sledované výuky jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Další rozvoj ZŠ je přímo podmíněn vývojem počtu žáků školy a tím i další existence školy. V současné době je průměrný počet žáků na třídu jen mírně vyšší vzhledem k minimálnímu počtu, který stanovuje školský zákon. Pro následující roky jsou počty dětí rovněž málo příznivé. Z tohoto důvodu koncepce školy není písemně zpracována. Přestože jsou uvedené vyhlídky málo příznivé, ředitelka má představu o budoucnosti a záměrech rozvoje ZŠ. Plánování výuky respektuje realizovaný vzdělávací program školy. Základním dokumentem je plán práce na školní rok 2000/2001. Byl zpracován na základě analýzy stavu a podmínek, ve kterých se škola nachází. Stanovuje priority ve výchovně vzdělávací oblasti školy. Byl projednán a schválen na úvodním jednání pedagogické rady v tomto školním roce. Plán je dále rozpracován na krátkodobější měsíční plány, které jsou průběžně, operativně doplňovány a aktualizovány. S hlavními úkoly školy byli na první třídní schůzce seznámeni rodiče žáků.

Systém a způsob plánování je vzhledem k podmínkám a velikosti školy funkční. Má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Ředitelka plní svoje povinnosti v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že se jedná o malou školu s 2 třídami, je organizační zabezpečení výchovně vzdělávacího procesu a celkového chodu školy bezproblémové. Základní organizační normou je vnitřní řád školy. Vhodnou formou rozpracovává jednotlivá ustanovení, požadovaná vyhláškou o základní škole. Ředitelka deleguje některé své kompetence na zaměstnance školy. Jako poradní orgán má ustanovenu pedagogickou radu. Zápisy z jejich jednání svědčí o neformální činnosti. Vyučování probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který respektuje příslušná ustanovení výše uvedené vyhlášky o základní škole i psychohygienické a didaktické zásady. Škola nabízí žákům možnost výběru ve výuce ze dvou cizích jazyků. Povinná dokumentace školy dle ustanovení § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vedena úplně. Po formální a administrativní stránce byly v jejím vedení zjištěny drobné nedostatky, které byly většinou v průběhu inspekce odstraněny. Přenos informací uvnitř školy je účinně zabezpečen. Rodiče jsou o práci školy a výsledcích vzdělávání svých dětí dostatečně a včas informováni nejen na pravidelných třídních schůzkách, ale i dalšími způsoby obvyklými na tomto typu škol (např. žákovskými knížkami, deníčky aj.) a v případě potřeby i osobním projednáním. Dostatek informací o škole podává dobře zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy. V souladu se záměry rozvoje školy a jejími možnostmi jsou uspokojovány potřeby a zájmy dětí formou práce v zájmových útvarech (pěvecký kroužek, taneční kroužek). Školní i volnočasové aktivity ZŠ zahrnují širší škálu působnosti, jsou četné a veřejně prospěšné. Škola se také vhodnými způsoby prezentuje na veřejnosti, a to zejména formou kulturních vystoupení.

Celková organizace výchovně vzdělávací práce školy a jejího provozu je efektivní. Organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků věnuje ředitelka školy patřičnou pozornost. Vytváří vhodné podmínky pro uplatnění jejich schopností, odbornosti a iniciativy. Podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Potřebnou péči a pomoc věnuje vychovatelce školní družiny která učí 4 hodiny předmětům výchovného charakteru a studiem vychovatelství na pedagogické fakultě si doplňuje odbornou a pedagogickou způsobilost. Kritéria hodnocení nejsou písemně zpracována. Kromě plnění základních pracovních povinností ředitelka sleduje další práci zaměstnanců školy nad rámec základních pracovních povinností i aktivity ve prospěch žáků školy (příprava besídek, výzdoba prostor školy apod.). Jejich aktivitami se řídí při stanovení nadtarifních složek platu zaměstnanců školy. K motivujícím faktorům přispívá rovněž i příznivé pracovní klima a velmi dobré vztahy na pracovišti.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy pokrývá všechny oblasti práce školy. Zaměřuje se na průběžnou kontrolu plnění základních pracovních povinností zaměstnanců, vedení pedagogické dokumentace a úkolů stanovených pracovními plány. Klade důraz na kontrolu kvality výuky a jejich výsledků. Systematickou hospitační činnost ředitelka neprovádí z důvodu malé dvojtřídní ZŠ s 2 vyučujícími a odpovídajícími specifiky (vyšší počet hodin vyučovaných ředitelkou včetně nadpočetných, současná výuka obou vyučujících aj.). Výsledky vzdělávání žáků získává vlastním zjišťováním a projednáváním s další učitelkou, kontrolou písemných prací žáků, příp. úspěšností žáků v jejich začlenění na další škole. Problémy, které se u žáků školy objevují, nejsou z oblasti vzdělávací, ale výchovné. Ředitelka je operativně řeší. Kontrolní zjištění jsou projednávány s pracovníky školy projednávána.

Kontrolní činnost vzhledem k organizaci školy a podmínkám výchovně vzdělávací práce má průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Celkově má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva školy
- doklady a ostatní materiály o realizovaném vzdělávacím programu školy, jejím řízení, organizaci a činnosti
- vybraný vzorek žákovských knížek a sešitů
- tematické plány vyučovaných předmětů

ZÁVĚR

Výuka je plánována a realizována v souladu se vzdělávacím programem. Škola má pro výuku sledovaných předmětů velmi dobré materiální podmínky, které jsou účelně využívány pro výchovně vzdělávací práci. Personální zabezpečení výuky s ohledem na ustanovení vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti je rovněž velmi dobré. Úroveň sledovaných hodin byla vzhledem k účelnosti organizace výuky, efektivitě použitých metod a forem práce velmi dobrá. S tím přímo souvisela i úroveň účinnosti motivace, způsobu hodnocení, komunikace a interakce.

Řízení školy je v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Organizace výchovně vzdělávací činnosti školy a jejího provozu, vedení a motivování pracovníků jsou velmi dobře zajištěny. Rezervy v řízení školy jsou v nižší účinnosti kontroly směrem ke zkvalitnění vzdělávání.

Česká školní inspekce hodnotí celkově činnost školy jako velmi dobrou.

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslav Krška

Mgr. Jaroslav Krška, v.r.

Ve Vyškově dne 27. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. 6. 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Alena Marischlerová

Mgr. Alena Marischlerová, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	164/2001	2001-07-24
Zřizovatel:	165/2001	2001-07-24

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly vzneseny